

مقایسه تأثیر وسایل داخل رحمی TCU-380A و TCUsafe-300 بر حجم خون ریزی قاعده‌گی

نویسنده‌گان:

*نسرين باغداری

۵(شناس ارشد مامایی، عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری مامایی مشهد

صفورا فتحی

دانشجوی کارشناسی ارشد مامایی

طلعت فدویزاده

کارشناس ارشد مامایی، عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری مامایی مشهد

سید رضا مظلوم

دانشجوی دوره دکتری، عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری مامایی مشهد(مشاور آما)

تاریخ ارائه: ۸۴/۳/۲۲ تاریخ پذیرش: ۸۴/۱۱/۱۵

Comparison of the Effect of TCU-380A and TCUsafe-300 on Menstrual Blood Loss

Abstract

Introduction and Objective: One of the most common side effects of intrauterine devices is increasing of menstrual blood loss, which may cause discontinuation and iron-deficiency anemia. By considering the effect of IUD type on menstrual blood loss volume and high incidence of iron-deficiency anemia among women, developing countries this research was conducted to compare the effects of TCU-380A and TCUsafe – 300 IUDs on menstrual blood loss among subjects attending health care centers of Iran University of Medical Sciences in 2004.

Material & Methods: In this single blind clinical trial 110 healthy subjects enrolled as clients who were eligible for use of IUDs. They were selected by a purposive manner, then they were randomly divided in to two groups of TCU-380A and TCUsafe-300 users. Menstrual blood loss was measured one month before and 1, 2, and 3 months after IUD insertion by use of Higam Chart. Data were analyzed by using statistical tests such as chi-square, Mann–Withney, Independent t, Pair t, Fisher exact, Fisher, ANCOVA.

Results: Mean menstrual blood loss before TCUsafe-300 and TCU-380A usage were 44 ± 17.8 mL respectively, for which there was no significant difference between them. But mean menstrual blood loss during the first 3 months after IUD insertion were 109.9 ± 69.2 mL and 139 ± 52.6 mL respectively ($P = 0.032$). Menstrual cycle length was decreased and menstrual duration was increased after IUD insertion in both groups ($P < 0.001$).

Conclusion and Comment: This research showed menstrual blood loss in the first 3 months after IUD insertion in TCUsafe – 300 users were less than TCU 380A users. More studies are suggested on the side effects and effectiveness of TCU-safe 300 IUDs and other ways of decreasing the blood loss in IUD users to increase the client motivation for using IUDs and increasing its continuation rate as well.

Key Words: Menstrual blood loss, TCU-380 A, TCUsafe-300.

آدرس مکاتبه:

* مشهد - چهارراه کوی دکتری - دانشکده پرستاری مامایی

تلفن: ۰۹۱۵۲۱۷۳۹۹۷ - همراه: ۰۸۷۹۷۲۷۴ - نمبر: ۸۵۹۷۳۱۲

n-Baghdari@mums.ac.ir

مقدمه :

وسیله داخل رحمی یا آئیودی یکی از روش‌های مطمئن، موثر و قابل برگشت پیش‌گیری از بارداری است که سازمان بهداشت جهانی نیز این‌مصرف آن را تائید کرده است(۱،۲).

حدود ۱۰۰ میلیون زن در دنیا از آئی‌یودی استفاده می‌کنند(۳) اما با وجود مزایای فراوان و علی‌رغم پیشرفت‌هایی که در طراحی آئی‌یودی‌های جدید صورت گرفته است هنوز افزایش خون ریزی قاعده‌گی و درد شایع ترین عارضه و علت عمله قطع مصرف آئی‌یودی است(۴،۵). ۷-۱۰ درصد موارد قطع مصرف آئی‌یودی طی سال اول به دلیل این دو عارضه گزارش شده است. «رایورا» نیز خون ریزی را عمدۀ ترین علت قطع مصرف آئی‌یودی بویژه در زنان مسلمان اعلام کرد(۶،۷). نتایج تحقیق «میلسوم» و همکاران(۱۹۹۵) نشان داد که حجم خون ریزی قاعده‌گی پس از کارگذاری آئی‌یودی-S T380-۵۶-۵۴ درصد افزایش می‌یابد(۸). این عارضه می‌تواند سبب کاهش ذخایر آهن و ایجاد یا تشديد کم‌خونی فقر آهن شود(۶،۷). در حال حاضر تنها آئی‌یودی موجود در مراکز بهداشتی درمانی سراسر کشود آئی‌یودی TCU-380A می‌باشد که علی‌رغم قدرت تاثیر بسیار بالا، حجم خون ریزی قاعده‌گی را به میزان ۲ برابر افزایش می‌دهد(۶).

با توجه به شیوع کم‌خونی فقر آهن در کشورهای در حال توسعه استفاده از وسایلی که اتلاف خون کمتر داشته باشد باید مد نظر قرار گیرد.

آئی‌یودی TCUsafe-300، یکی از جدیدترین آئی‌یودی‌های مسی است که در اندازه کوچکتر از TCU-380A و قابلیت انعطاف بیشتری به منظور کاهش عوارض نظیر خون ریزی و درد طراحی شده است(۷). ((وان‌کن)) و همکاران(۱۹۹۵) با مقایسه عوارض دو نوع آئی‌یودی TCU-380A و TCUsafe-300 اعلام کردند که خارج کردن آئی‌یودی به علت خون ریزی و درد در نوع TCUsafe-300 کمتر از

TCU-380A بوده است(۸). هم چنین در تحقیق دیگری که توسط «کرز» و همکاران(۱۹۹۱) بر روی ۱۰۱۷ نفر انجام شد، میزان خارج کردن آئی‌یودی TCUsafe-300، به علت خون ریزی، در پایان سال اول ۴/۲ درصد گزارش شد(۹).

با توجه به این که عمدۀ ترین عارضه وسایل داخل رحمی افزایش حجم خون ریزی قاعده‌گی است و این عارضه علاوه بر ایجاد کم خونی و پیامدهای اقتصادی و روانی ناشی از آن منجر به کاهش انگیزه زنان در استفاده از این وسیله موثر ضد بارداری می‌شود، هم چنین با توجه به روند رو به رشد جمعیت در کشور، لزوم معرفی وسایل موثر ضد بارداری با عوارض کمتر احساس شد.

از آن جا که تا کنون مطالعه‌ای در این زمینه در ایران انجام نشده است، پژوهش حاضر با هدف مقایسه تاثیر وسایل داخل رحمی TCU-380A و TCUsafe-300 بر حجم خون ریزی قاعده‌گی در زنان مراجعه کننده به واحد تنظیم خانواده مراکز بهداشتی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شد.

روش کار :

این کارآزمایی بالینی یک سوکور در فاصله مرداد تا بهمن ماه سال ۱۳۸۳ در مراکز بهداشتی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شد. مطالعه بر روی ۱۱۰ زن سالم ۲۰-۴۰ سال، متقارن استفاده از آئی‌یودی صورت گرفت. معیارهای ورود شامل: دوره‌های قاعده‌گی منظم، شاخص توده بدنی کمتر از ۲۵، سایقه ۱-۵ زایمان، حداقل ۲ دوره قاعده‌گی طبیعی قبل از کارگذاری آئی‌یودی بود.

پس از توضیح و اخذ رضایت کتبی، مصاحبه و معاينه انجام و سپس به افراد واحد شرایط نهاده تکمیل فرم‌ها آموزش داده می‌شد. قبل از گذاشتن آئی‌یودی به مدت یک ماه خصوصیات دوره قاعده‌گی (با استفاده از فرم ثبت روزانه)، شدت درد قاعده‌گی (براساس مقیاس تطابق دیداری درد) و حجم

نتایج :

در پژوهش حاضر، دو گروه از نظر میزان تحصیلات و طبقه اجتماعی اقتصادی همگن بودند. وضعیت اشتغال بر اساس آزمون دقیق فیشر در دو گروه همگن بود. شاخص توده بدین روشن انجام آخرین زایمان و وضعیت قرار گرفتن رحم بین دو گروه اختلاف معنی دار نداشت. تعداد زایمان بر اساس آزمون منویتنی در دو گروه همگن بود. اما گروههای موردنطالعه از نظر متغیر سن همگن نبودند. میانگین سنی در گروه TCUsafe-300 کمتر از گروه TCUsafe-380A بود (به ترتیب $25/6 \pm 2/9$ و $27/7 \pm 4/5$ سال $P=0.010$). هم چنین اندازه رحم بین دو گروه اختلاف معنی دار نداشت. میانگین اندازه رحم در گروه 300 TCUsafe کمتر از TCU-380A بود (به ترتیب $7/5 \pm 0.8$ و 8 ± 0.7 سانتی متر $P=0.001$).

دو گروه TCU-380A و TCUsafe-300 از نظر میانگین حجم خون ریزی قاعده‌گیری در مرحله قبل از کارگذاری آی‌یودی همگن بودند (به ترتیب، $44 \pm 17/8$ و $46/8 \pm 14/7$ میلی لیتر $P=0.362$). اما حجم خون ریزی قاعده‌گیری پس از کارگذاری آی‌یودی در پایان ماه اول استفاده، در گروه TCU-380 A، بیشتر بود ($P=0.002$). در پایان ماه دوم و سوم حجم خون ریزی قاعده‌گیری اختلاف معنی دار نداشت. اما میانگین ۳ ماهه حجم خون ریزی قاعده‌گیری در گروه A TCU - 380 بیشتر از گروه 300 TCUsafe بود ($52/6 \pm 13/9$ $P=0.032$). در مقابل $74/7 \pm 10.9/9$ میلی لیتر.

اگرچه حجم خون ریزی قاعده‌گیری در هر دو گروه نسبت به قبل از کارگذاری آی‌یودی افزایش معنی دار نداشت ($P > 0.001$). اما میانگین افزایش حجم خون ریزی قاعده‌گیری پس از کارگذاری آی‌یودی در گروه TCU-380 A بیشتر از گروه TCUsafe-300 بود ($P=0.026$).

در این پژوهش متغیرهای سن، وضعیت شیردهی فاصله آخرین زایمان تا کارگذاری آی‌یودی و اندازه

خون ریزی آنان (توسط چارت هیگام) اندازگیری و ثبت می‌شد.

معیارهای حذف قبل از کارگذاری شامل: حجم خون ریزی کمتر از ۲۰ و بیشتر از ۸۰ میلی‌لیتر و قاعده‌گیری دردناک شدید (نموده بیشتر از ۶) بود.

در روزهای ۳-۵ قاعده‌گیری بعدی، افراد مطالعه به روش تخصیص تصادفی در یکی از دو گروه قرار می‌گفتند. یک ساعت پس از مصرف ۲۰۰ میلی‌گرم داکسی سیکلین و یک قرص استامینوفن کدئین و پس از انجام معاینه دو دستی و اندازگیری عمق حفره رحم با هیسترومتر آی‌یودی توسط پژوهشگر کارگذاری می‌شد.

طی مدت مطالعه استفاده از داروهای مسکن به جز، استامینوفن منع می‌شد و به تمام واحدهای پژوهش تأکید می‌شد که فقط از نوار بهداشتی با مارک تعیین شده استفاده کنند. هم چنین به آنان آموزش داده می‌شد که، در صورت بروز لکه‌بینی، خون ریزی بین دو قاعده‌گیری، کرامپ رحمی و یا مصرف مسکن در فرم ثبت روزانه علامت گذاری نمایند. تا ۳ ماه پس از اتمام هر خون ریزی قاعده‌گیری، افراد مطالعه معاینه می‌شدند و حجم خون ریزی قاعده‌گیری، خصوصیات دوره قاعده‌گیری و عوارض جانبی براساس گزارشات ثبت شده آنان بررسی و محاسبه می‌شد. در صورت بروز هرگونه عارضه به متخصص زنان ارجاع و تحت درمان و پی‌گیری قرار می‌گرفتند.

جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمونهای فیشر، من ویتنی، دقیق فیشر، تی زوج، تی مستقل، آنالیز کوواریانس استفاده شد.

۱- یک چارت تصویری برای اندازه‌گیری نسی حجم خونریزی قاعده‌گیری است. بدین ترتیب که تعداد و میزان آغشته شدن نوارهای بهداشتی مصرف شده و تعداد و اندازه لخته‌های دفع شده طی روزهای خونریزی در خانه‌های جدول ثبت می‌شود. برحسب میزان آغشته نمره تعیین، و با جمع نمرات حجم خونریزی قاعده‌گیری برحسب میلی لیتر محاسبه می‌شود. روابی این ابزار توسط هیگام (۱۹۹۰) از طریق مقایسه با تست استاندارد تأیید شد. آنکه هماین به روش روایی ملاکی با $= 0/8$

آزمون تی مستقل نشان داد، میانگین ۳ ماهه شدت قاعده‌گی دردناک پس از کارگذاری آی‌یودی در گروه ۳۸۰A بیشتر است ($P < 0.001$) هم چنین تعداد افرادی که مسکن مصرف کردند و تعداد مسکن‌های مصرف شده در گروه اخیر بیشتر بود ($P = 0.027$).

بحث :

افزایش حجم خون ریزی قاعده‌گی یکی از شایع ترین عوارض جانبی آی‌یودی است (۲، ۳، ۱۱). میزان از دست دادن خون در مورد وسایل داخل رحمی خنثی، حدود ۷۰-۸۰ میلی لیتر (دو برابر قاعده‌گی طبیعی) و در مورد آی‌یودی های مسی ۵۰-۶۰ میلی لیتر می باشد (۱۱، ۴). حتی افزایش جزئی خون ریزی قاعده‌گی در مصرف کنندگان آی‌یودی، به دلیل استفاده طولانی مدت ممکن است تأثیر سوء بر سلامت زنان داشته باشد (۱۰).

در مطالعه حاضر میانگین حجم خون ریزی قاعده‌گی قبل از کارگذاری، 16 ± 4 میلی لیتر بود. این میزان در زنان آسیایی 40 میلی لیتر یا قدری بیشتر و در زنان بزرگی 22 میلی لیتر گزارش شده است (۴). در این پژوهش میانگین ۳ ماهه حجم خون ریزی قاعده‌گی در هر دو گروه نسبت به قبل از کارگذاری آی‌یودی، افزایش داشت اما این افزایش حجم در گروه Safe-300 کمتر از ۳۸۰-A بود. در مطالعه «گیلیاد» به موازات افزایش سطح آی‌یودی میزان خون ریزی نیز افزایش یافت (۱۲). آی‌یودی به آندومتر مجاور ضر به وارد می کند. خراش‌های سطحی بافت آندومتر نفوذپذیری عروقی را افزایش داده و سبب خون ریزی بین بافتی می شود. افزایش حجم خون ریزی قاعده‌گی متناسب با اندازه آی‌یودی است. هر چه جسم خارجی بزرگتر باشد یا از لحاظ شکل و انعطاف پذیری با حفظ رحم ناسازگاری^۱ بیشتری داشته باشد میزان خون ریزی افزایش می یابد (۴، ۱۲، ۱۳). اضافه کردن مس، به عنوان یک ماده قوی ضدبارداری این امکان را فراهم کرد که اندازه وسیله کاهش قابل ملاحظه ای پیدا کند و در

رحم در دو گروه همگن نبودند. پس از حذف اثر این متغیرها بر حجم خون ریزی قاعده‌گی با آزمون آنالیز کواریانس، میانگین افزایش حجم خون ریزی قاعده‌گی پس از کارگذاری آی‌یودی در دو گروه هم چنان تفاوت معنی‌دار داشت ($P = 0.005$).

میانگین طول دوره قاعده‌گی پس از کارگذاری آی‌یودی، در هر دو گروه کاهش یافت ($P < 0.001$) (در گروه TCU-380A $1/9 \pm 2$ و در گروه TCUsafe-300 $1/7 \pm 1/1$ روز) اما تاثیر آی‌یودی TCUsafe-300 بر طول دوره قاعده‌گی کمتر بود ($P = 0.028$). مدت خون ریزی قاعده‌گی پس از کارگذاری آی‌یودی در گروه TCU-380A $1/2 \pm 1/1$ روز و در گروه TCUsafe-300 $1/2 \pm 1$ روز افزایش یافت. این افزایش در هر دو گروه معنی‌دار بود ($P < 0.001$ ، $P < 0.001$).

در صد بروز منوراژی، خون ریزی بین دو قاعده‌گی، لکه بینی و کرامپ رحمی نیز در دو گروه مقایسه شد. در مجموع ۳ ماه درصد بروز منوراژی ($P = 0.021$) و کرامپ رحمی ($P = 0.022$) در گروه TCU-380A بیشتر از گروه TCUsafe-300 بود، درصد بروز لکه بینی و خون ریزی بین دو قاعده‌گی در دو گروه اختلاف معنی‌دار نداشت (جدول شماره ۲). نتایج آزمون فیشر در دو گروه TCU-380A از نظر موارد دفع خودبخود و TCUsafe-300 آی‌یودی به ترتیب $4/7$ و $2/6$ درصد، ($P = 0.679$) و خارج کردن آی‌یودی به علت خون ریزی مداوم $2/6$ و $2/6$ درصد، ($P = 1/000$) اختلاف معنی‌داری نشان نداد.

طی ۳ ماه پی گیری در گروه TCU-380A، ۶ موردی آی‌یودی به علت خون ریزی در مطباهای خصوصی خارج شد. به علت نداشتن مورد مشابه در گروه TCUsafe-300 تفاوت بین دو گروه غیر قابل آزمون بود.

براساس نتایج به دست آمده میانگین شدت قاعده‌گی دردناک در هیچ یک از گروه‌ها نسبت به قبل از کارگذاری آی‌یودی افزایش معنی‌دار نداشت. اما

کارگذاری است که علاوه بر ایجاد کم خونی، در جوامع اسلامی مشکلات عدیده‌ای را از نظر انجام فرایض دینی به همراه دارد. در این پژوهش میزان خون ریزی بین دو قاعده‌گی و کرامپ رحمی در گروه 380-A بیشتر بود.

«رین پرایون»، میزان خون ریزی بین دو قاعده‌گی در گروه 380-A را ۳۰٪، بروز لکه بینی را بیش از ۷۰٪ و میزان کرامپ رحمی را ۴۷/۹٪ گزارش کرد، که نتایج مشابه مطالعه حاضر است (۲۱). اما «فار» و همکاران میزان کرامپ رحمی را ۲۲٪ گزارش نمودند (۲۲). این رقم براساس شکایت مصرف کنندگان و مراجعه آنها به مراکز درمانی اعلام شده است.

در پژوهش حاضر افراد مورد مطالعه هر روز در فرم ثبت روزانه لکه بینی، خون ریزی بین دو قاعده‌گی، کرامپ و مصرف مسکن را علامت گذاری می‌کردند. بنابراین تقاضت ارقام می‌تواند به ثبت دقیق تر کرامپ در مطالعه ما مربوط باشد.

نتیجه گیری کلی:

براساس نتایج این پژوهش میانگین حجم خون ریزی قاعده‌گی طی ۳ ماه پس از کارگذاری در مصرف کنندگان آی‌یودی safe-300 کمتر از مصرف کنندگان آی‌یودی 380A می‌باشد. لذا انجام مطالعات بیشتر بر روی عوارض جانبی واژر بخشی آی‌یودی safe300 و سایر راه کارهای کاهش حجم خون ریزی و عوارض، در استفاده کنندگان آی‌یودی پیشنهاد می‌شود، تا انگیزه بیشتری جهت استفاده و تداوم مصرف این روش موثر و مطمئن پیش گیری از بارداری فراهم شود.

تشکر و قدردانی:

از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه به خاطر همکاریهای صمیمانه و قبول هزینه انجام این طرح سپاس گزاری می‌کنیم.

نتیجه از عوارض جانبی آن کاسته شود. مطالعات نشان می‌دهد که افزایش مساحت لایه مس بیشتر از ۲۰۰ میلی مترمربع نتوانست ضربه شکست آی‌یودی را کاهش دهد. چنتلر¹ بیان کرد، قسمتی از مس که در تماس با پلاستیک است دچار تحلیل جزئی می‌شود و هر چه سیم مسی محکم تر پیچانده شود، میزان آزادسازی مس کمتر است به طوری که، ۴۰٪ سطح مس آی‌یودی 380-A غیر مؤثر می‌باشد (۱۰).

نتایج پژوهش فعلی در هر دو گروه افزایش قابل توجه حجم خون ریزی قاعده‌گی را در پایان ماه اول نسبت به قبل از کارگذاری نشان می‌دهد. در مطالعات مشابه نیز در اولین ماه پس از گذاشت آی‌یودی، حجم خون ریزی قاعده‌گی ۱۱۶ درصد افزایش داشت و سپس به طور متوالی طی یک سال کاهش یافت (۱۴، ۱۵).

در گروه Safe-300 طی ماههای دوم و سوم حجم خون ریزی قاعده‌گی سیر نزولی داشت اما در گروه 380-A چنین تغییری مشاهده نشد. «آندرید» نیز اعلام کرد حجم خون ریزی قاعده‌گی در مصرف کنندگان 380-A طی ۲ سال همواره بیشتر از قبل از کارگذاری آی‌یودی بود اما در مورد Cyn Fix پس از ۲۴ ماه به حجم قبل از کارگذاری رسید (۴).

یافته‌های «زیپر» نیز مبنی بر تطابق سریع تر رحم با وسایل کوچکتر و با قابلیت انعطاف بیشتر، از نتایج پژوهش حاضر حمایت می‌کند (۱۶).

در این مطالعه کاهش میانگین طول دوره قاعده‌گی و افزایش مدت خون ریزی در هر دو گروه مشاهده شد. «آندرید» اعلام کرد، طول دوره قاعده‌گی پس از کارگذاری آی‌یودی ۱-۲ روز کاهش و مدت خون ریزی قاعده‌گی، ۷/۱۴-۵/۱۸ روز افزایش می‌یابد پس از یک سال استفاده، در ۵۰-۷۰ درصد موارد قطع قاعده‌گی² اتفاق می‌افتد (۱۹، ۲۰، ۴).

خون ریزی بین دو قاعده‌گی و لکه بینی از جمله عوارض شایع آی‌یودی در ماه‌های اول بعد از

1- Chantler
2- Ammenorrhea

جدول ۱ : میانگین حجم خون ریزی قاعده‌گی (میلی لیتر) واحدهای پژوهش قبل و طی ۳ ماه پس از کارگذاری آبی‌یودی به تفکیک گروه

نتیجه آزمون آماری تی مستقل	مجموع		TCU - 380 A		TCUsafe - 300		گروه حجم خونریزی قاعده‌گی زمان اندازگیری
	تعداد	X+SD	تعداد	X+SD	تعداد	X+SD	
$, df = 108, t = +0.9$ $P = 0.362$	۱۱۰	۴۵/۴+۱۶/۳	۵۵	۴۶/۸۴+۱۴/۷	۵۵	۴۴/۰+۱۷/۸	قبل از کارگذاری
$=3/1t=99, df,$ $.002P =$	۱۰۱	۱۵۲/۹+۱۰۹/۹	۴۹	۱۸۸/۰+۱۲۲/۸	۵۲	۱۲۱/۸+۸۵/۶	ماه اول
$=0/01t=82/6, df,$ $.0902P =$	۹۶	۱۱۲/۸+۸۵/۴	۴۶	۱۱۱/۷+۶۳/۳	۵۰	۱۱۳/۸+۱۰۲/۲	ماه دوم
$=1/4t=90, df,$ $.0128P =$	۹۲	۱۰۱/۰+۶۷/۳	۴۴	۱۱۱/۹+۵۳/۲	۴۸	۹۱/۰+۷۷/۲	ماه سوم
$=2/1t=84/7, df,$ $.0032P =$	۹۲	۱۲۳/۸+۶۷/۲	۴۴	۱۳۹/۰+۵۲/۶	۴۸	۱۰۹/۹+۷۴/۴	میانگین ماه
$=2/2t=87/9, df,$ $.0026P =$	۹۲	۷۸/۰+۶۳/۱	۴۴	۹۳/۱+۵۲/۳	۴۸	۶۴/۲+۶۹/۲	تفاوت قبل و بعد از کارگذاری
			$df = 43, t = -15/7$ $P < 0.001$		$df = 47, t = -9/0$ $P < 0.001$		نتیجه آزمون آماری تی زوج بر مقایسه قبل از کارگذاری با میانگین ۳ ماهه

جدول ۲ : توزیع فراوانی واحدهای پژوهش بر حسب بروز منوراژی ، خون ریزی بین دو قاعده‌گی، لکه بینی و کرامپ رحمی طی ۳ ماه پس از کارگذاری آبی‌یودی

نتیجه آزمون آماری مجذوری کای	مجموع		TCU-380A		TCUsafe-300		گروه متغیر
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
$= 0/3X$ $df = 1$ $p = 0.021$	۷۸/۳	۷۲	۸۸/۶	۳۹	۶۸/۸	۳۳	منوراژی
	۲۱/۷	۲۰	۱۱/۴	۱۵	۳۱/۳	۱۵	
	۱۰۰/۰	۹۲	۱۰۰/۰	۴۴	۱۰۰/۰	۴۸	
$= 0/9X$	۲۲/۸	۲۱	۲۷/۳	۱۲	۱۸/۸	۹	خون ریزی بین دو قاعده‌گی
	۷۷/۲	۷۱	۷۲/۷	۳۲	۸۱/۳	۳۹	

$df = 1$ $p = .331$	١٠٠٪	٩٢	١٠٠٪	٤٤	١٠٠٪	٤٨	جمع	
$= .7X$	٧٥٪	٦٩	٧٢٪	٣٢	٧٧٪	٣٧	بلی	
	٢٥٪	٢٣	٢٧٪	١٢	٢٢٪	١١	خیر	
$df = 1$ $p = .630$	١٠٠٪	٩٢	١٠٠٪	٤٤	١٠٠٪	٤٨	جمع	لکھ بینی
$= 0.1X$	٣٥٪	٣٣	٤٧٪	٢٨	٢٥٪	١٢	بلی	
	٦٤٪	٥٩	٥٢٪	٢٣	٧٥٪	٣٦	خیر	
$df = 1$ $p = .023$	١٠٠٪	٩٢	١٠٠٪	٤٤	١٠٠٪	٤٨	جمع	کرامپ رحمی

خلاصه

مقدمه و هدف : افزایش حجم خون ریزی قاعده‌گی یکی از شایع ترین عوارض وسایل داخل رحمی است که ممکن است منجر به قطع استفاده از آی‌یودی و ایجاد کم خونی در مصرف کنندگان وسایل داخل رحمی شود. با توجه به تاثیر نوع آی‌یودی بر میزان افزایش حجم خون ریزی و به دلیل شیوع کم خونی فقر آهن در کشورهای در حال توسعه، این پژوهش با هدف مقایسه تاثیر وسایل داخل رحمی کم خونی فقر آهن در TCUsafe – 300 و TCU–380A بر حجم خون ریزی قاعده‌گی در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایران در سال ۱۳۸۳ انجام شد.

روش کار : در این کارآزمایی بالینی یک سوکور، ۱۱۰ زن سالم مقاضی و واجد شرایط استفاده از آی‌یودی به صورت مبتنی بر هدف انتخاب و به روش تخصیص تصادفی در دو گروه TCU–380 A و TCUsafe – 300 A قرار گرفتند. حجم خون ریزی قاعده‌گی یک ماه قبل و هم چنین و ۳ ماه بعد از کارگذاری آی‌یودی با استفاده از چارت هیگام اندازگیری شد. تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از آزمونهای مجدد کای، من ویتنی، تی مستقل، تی زوج، دقیق فیشر و آنالیز کوواریانس انجام شد.

یافته‌ها : میانگین حجم خون ریزی قاعده‌گی قبل از کارگذاری آی‌یودی در گروه TCUsafe – 300 برابر $44 \pm 17/8$ و در گروه A $46/8 \pm 14/7$ میلی لیتر بود که دو گره اختلاف معنی دار نداشتند. اما میانگین سه ماهه حجم خون ریزی پس از کارگذاری آی‌یودی در دو گروه به ترتیب $10.9/9 \pm 74/4$ و $13.9/0 \pm 52/6$ میلی لیتر بود ($P = 0.22$). در هر دو گروه پس از کارگذاری آی‌یودی طول دوره قاعده‌گی کاهش ($P < 0.005$) و مدت خون ریزی افزایش یافت ($P < 0.001$).

نتیجه گیری : در پژوهش حاضر میانگین حجم خون ریزی قاعده‌گی طی ۳ ماه اول پس از کارگذاری در مصرف کنندگان آی‌یودی TCUsafe – 300 در مقایسه با مصرف کنندگان آی‌یودی TCUsafe – 300 کمتر بود. لذا انجام مطالعات بیشتر بر روی عوارض جانبی و اثر بخشی آی‌یودی پیشنهاد می‌شود تا انگیزه بیشتری جهت استفاده و تداوم مصرف آی‌یودی فراهم شود.

کلمات کلیدی : آی‌یودی A، TCUsafe – 300، حجم خون ریزی قاعده‌گی، آی‌یودی 300 – TCUsafe

Reference :

1. Weiss E, Moore K, An assessment of the quality of information available on the internet about the IUD and the potential impact on contraceptive choices. Contraception 2003 Nov;68(5):359-64.
2. Xiaoqin C, Li X, Xiaoping P, Chuanrong Z, Shiyuan L. Survey of IUD replacing status in sichuan, PR China. Contraception 2003 May;67(5):379-83.
3. Rivera R, Best K, Current opinion consensus statement on intrauterine. Contraception, 2003;65:385-88.
4. Andrade AT, Souza JP, Andrade GN, Rowe PJ, Wildemeersch D. Assessment of menstrual blood loss in Brazilian users of the frameless copper-releasing IUD with copper surface area of 330 mm² and the frameless levonorgestrel-releasing intrauterine system. Contraception 2004 Aug;70(2):173-77.
5. Milsom L, Andersson K, Jonasson K, Lindstedt G, Rybo G. The influence of the Gyne-T 380S IUD on menstrual blood loss and iron status. Contraception 1995 Sep;52(3):175-9.

6. Cunningham FG, Gant NF, Leveno KJ, Gilstrap LC. Tauth JC. Williams obstetrics. 21st ed, New York McGraw-Hill;2001:1535-4.
7. Boateng J, Chi IC, Jones DB. An evaluation of six new intrauterine devices. *Adv Contracept* 1994 Mar;10(1):57-70.
8. Van Kets HE, Van der Pas H, Delbarge W, Thiery M. A randomized comparative study of the TCu380A and Cu-Safe 300 IUDs. *Adv Contracept* 1995 Jun;11(2):123-9.
9. Kurz KH, Meier-Oehlke PA. The CU SAFE 300 IUD, a new concept in intrauterine contraception: first-year result of a large study with follow-up of 1017 acceptors. *Adv Contracept* 1991 Jun-Sep;7(2-3):291-300.
10. Xiaoming Cao. Three year efficacy and acceptability of the Gyne Fix 200 intrauterine system. *Contraception* 2003;69:207-11.
11. Patai K. Comparison of surface morphology and composition of IUD in relation to patient complaints. *Contraception* 2004;70:149-52.
12. Guillebaud J, Bonnar J, Morehead J, Matthews A. Menstrual blood-loss with intrauterine devices. *Lancet* 1976 Feb 21;1(7956):387-90.
13. پارک، جی ای؛ پارک، ک. درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی. ترجمه حسین شجاعی تهرانی، حسین ملک افضلی. چاپ ششم، تهران: سماط؛ ۱۳۸۲: جلد ۱، ص ۲۰۸.
14. Shaw ST Jr, Andrade AT, Paixao de Souza J, Macaulay LK, Rowe PJ. Quantitative menstrual and intermenstrual blood loss in women using Lippes Loop and Copper T intrauterine devices. *Contraception* 1980 Apr;21(4):343-52.
15. Andrad AT, Pizarro Orchard E. Quantitative studies on menstrual blood loss in IUD users. *Contraception* 1987 Jul;36(1):129-44. Review.
16. Hefuawi F, Yacout MM, Hosni M, El-Sheika Z, Hassanein M. Medicated intrauterine devices to improve bleeding events. *Int J Gynaecol Obstet* 1977;15(1):79-83.
17. Guillebaud J, Bonnar J. Longer though lighter menstrual and intermenstrual bleeding with copper as compared to inert intrauterine devices. *Br J Obstet Gynaecol* 1978 Sep;85(0):707-12.
18. Tugrul S, Yavuzer B, Yildirim G, Kayahan A.. The duration of use, causes of discontinuation and problems during removal in women admitted for removal of IUD. *Contraception* 2005 Feb;71(2):149-52.
19. Zhang L, Weng L. [Clinical study on women with amenorrhea after levonorgestrel intrauterine system]. *Zhonghua Fu Chan Ke Za Zhi* 2001 Nov;36(11):675-7. Chinese
20. Bahamondes L, Hidalgo M, Petta CA, Diaz J, Espejo-Arce X, Monteiro-Dantas C. Enlarged ovarian follicles in users of a levonorgestrel-releasing intrauterine system and contraceptive implant. *J Reprod Med* 2003 Aug;48(8):637-40.
21. Reinprayoon D, Gilmore C, Farr G, Amatya R. Twelve-month comparative multicenter study of the TCu 380A and ML 250 intrauterine devices in Bangkok, Thailand. *Contraception* 1998 Oct;58(4):201-206.
22. Farr G, Amatya R, Betancourt JD, David M, Alfonso L, Dacalos E. Clinical performance of the TCu 380A and TCu 220C IUDs in four developing country family planning clinics. *Contraception* 1994 Nov;50(5):417-29.